

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 871/2016
23.11.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у правној ствари тужиоца малолетног АА из ..., кога заступа законски заступник – мајка ББ из ..., а чији је пуномоћник Владимир Рајић, адвокат из ..., против тужене ВВ из ..., чији је пуномоћник Југослав Војнић Хајдук, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 36/16 од 28.01.2016. године, у седници одржаној 23.11.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 36/16 од 28.01.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П2 433/15 од 17.11.2015. године, ставом првим изреке одбијен је, као неоснован, тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да на име доприноса његовом издржавању плаћа 50% од својих месечних примања, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, почев од 05.08.2015. године па убудуће док за то постоје законски услови и то до 10-ог у месецу за текући месец, на текући рачун мајке, а да доспеле и неплаћене рате плати одједном у року од 15 дана од дана пријема пресуде, са законском затезном каматом почев од доспелости сваке рате до исплате. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 36/16 од 28.01.2016. године, жалба тужиоца је одбијена као неоснована, а првостепена пресуда потврђена.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилац је изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/04 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка, због којих се она може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужилац – малолетни АА је син ББ и ГГ, чији брак је разведен правноснажном пресудом од 02.09.2010. године, којом је тужилац поверен мајци на самостално вршење родитељског права, а отац обавезан да доприноси његовом издржавању у висини од 6.000,00 динара месечно почев од 16.02.2010. године. Тужилац је, 18.08.2014. године, Основном суду у Зрењанину поднео тужбу против оца, ГГ, ради измене одлуке о издржавању (повећањем), али је исту повукао 05.08.2015. године, а истога дана поднео је тужбу у овој правној ствари, против тужене ВВ, очеве мајке. Судови су утврдили да је тужилац ученик четвртог разреда основне школе и корисник је дечијег додатка у висини од 3.400,00 динара месечно. Живи са својом мајком ББ, која има 49 година, по занимању је текстилни техничар, корисник је социјалне помоћи у висини од 10.400,00 динара, а повремено ради за надницу по ком основу може да заради 10.000,00 – 15.000,00 динара месечно. Мајка тужиоца је узела у закуп и једну башту, па од продаје, на пијаци, поврћа које на њој гаји, у сезони може да заради 5.000,00 – 6.000,00 динара месечно. Тужена је мајка тужиоцевог оца ГГ, стара је 68 година и корисник је пензије у висини од 45.000,00 динара месечно. Живи у својој кући и нема друге имовине ни додатних прихода, с тим што има башту у којој има нешто воћа и поврћа. Отац тужиоца има 43 године, живи у теткиној кући, коју му је она уступила на коришћење, не доприноси тужиоцевом издржавању, незапослен је, али је здрав и радно способан.

Код овако утврђеног чињеничног стања, судови су правилном применом члана 154 став 2. Породичног закона („Службени гласник РС“ број 18/05), одбили тужбени захтев, као неоснован.

Наиме, одредбом члана 154. став 1. Породичног закона, прописано је да малолетно дете има право на издржавање од родитеља, док је ставом 2. истог члана прописано да малолетно дете има право на издржавање од других крвних сродника у правој усходној линији, ако родитељи нису живи или немају довољно средстава за издржавање.

Дужност, као и право родитеља је да се старају о деци, што између осталог подразумева и издржавање, у мери у којој је то потребно ради заштите личности, права и интереса детета (члана 67. и 68. став 1. и 2. Закона). Према члану 75. и 160. став 1. истог Закона, дете има право на издржавање од оба родитеља, што значи да је и обавеза оба родитеља да га издржавају, док се висина издржавања одређује према потребама детета, као повериоца издржавања и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна и о минималној суми издржавања, прописаној чланом 160. став 4. Закона. Могућност родитеља, као дужника издржавања, зависи од њихових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, њихових личних потреба, обавезе издржавања других лица и других околности од значаја за издржавање (члан 160. став 3. Породичног закона).

Из наведених одредаба произилази да се обавеза родитеља као дужника издржавања, заснива на критеријуму одговорног родитељства. То значи

да је родитељ, који не живи са малолетним дететом, увек у обавези да доприноси његовом издржавању и то бар у висини минималне суме предвиђене чланом 160. став 4. Закона, осим у случају неспособности за привређивање, због инвалидности или пословне неспособности.

Дакле, правилна примена члана 154. став 2. Закона, подразумева да је примарно обавеза родитеља да издржавају своје дете, док се супсидијарно утврђује обавеза и крвних сродника у правој усходној линији да издржавају малолетно дете и то само у случају да родитељи нису живи или немају довољно средстава за издржавање. Утврђење да родитељ нема довољно средстава за издржавање свог детета не цени се само на основу чињенице да је незапослен, већ је неопходно утврдити и да то лице, због пословне или радне неспособности није способан за привређивање, те да због тога није у могућности да обезбеди довољно средстава која су неопходна за издржавање свог детета.

Имајући ово у виду, као и да је у судском поступку утврђено да је ГГ, отац тужиоца, релативно млада особа (43 године), здрава и радно способна, само чињеница да је незапослен - не ослобађа га обавезе издржавања тужиоца, свог малолетног сина, нити је на основу тога наступио услов за тужиоца за остварење овог права од очеве мајке, овде тужене, како то правилно налазе и нижестепени судови. Чињеница која се у ревизији истиче, да ни рођен брат ГГ, оца тужиоца, који је сувласник предузећа које запошљава преко 80 радника “не жели више да га ангажује” (запусти), те да тужена, као његова рођена мајка “нема поверења да му повери ни обављање најједноставнијих физичких послова” не води закључку да је тужилац неспособан за запошљавање, већ би право на издржавање од очеве мајке тужилац могао остварити само у случају да његов отац због неспособности за рад, услед физичких, здравствених или интелектуалних недостатака или проблема, није у могућности да се запосли или привређивањем на други начин остварује приходе којима би доприносио и издржавању тужиоца.

Супротно наводима ревизије, нижестепени судови основано налазе да није од утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари, колики су приходи које у свом предузећу остварује стриц тужиоца, ДД, као ни да ли и колико он помаже тужену, јер он није странка у овом поступку, па је правилно одбијен захтев за утврђивање ових чињеница.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, као ни утврђено чињенично стање, Врховни касациони суд је на основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Весна Поповић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**